

OD REDAKCJI

Początek XXI w. to okres intensywnych zmian w globalnym środowisku bezpieczeństwa, przede wszystkim w kontekście wzrostu znaczenia zagrożeń asymetrycznych. Obok klasycznych konfliktów zbrojnych zyskały na znaczeniu wojny hybrydowe, wykorzystujące – oprócz działań konwencjonalnych – działania nieregularne, ofensywę w cyberprzestrzeni, operacje ekonomiczne, psychologiczne itd. Modelowymi przykładami przekształceń współczesnego pola walki są działania tzw. Państwa Islamskiego czy konflikt ukraiński.

Pogłębiona analiza czynników kształtujących środowisko działania podmiotów stanowiących zagrożenia asymetryczne jest niezwykle istotna dla prawidłowego i efektywnego prognozowania oraz oceny zagrożeń bezpieczeństwa i wypracowywania odpowiednich strategii obronnych. Także z tego względu, iż w globalizującym się świecie państwa nawet bezpośrednio niezaangażowane w konflikt często nie są w stanie uniknąć jego dalekosiężnych konsekwencji (*casus* uchodźców z Bliskiego Wschodu). Jednocześnie z racji swojej złożoności, wielowymiarowości, zaangażowania aktorów państwowych i pozapaństwowych oraz innych czynników, konflikty asymetryczne i wojny hybrydowe są tematyką trudną do rzetelnego i gruntownego przebadania.

Czy słusznie wojny asymetryczne i konflikty hybrydowe uznaje się za *novum*, wymuszone zmianami technologicznymi i społecznymi? Czy hybrydowość działań nie była składowym elementem niemal każdego konfliktu zbrojnego? Wydaje się, iż większość wojen stanowiła konglomerat działań zbrojnych, politycznych, ekonomicznych, propagandowych, skierowanych bezpośrednio wobec walczących żołnierzy, jak i przeciwko społeczeństwom i woli oraz morale obywateli. Co więc stanowi o wyjątkowości współczesnych wojen? Odpowiedź na to pytanie znajdują Państwo w niniejszym numerze „*Ante Portas – Studia nad Bezpieczeństwem*”. Blisko 30 artykułów naukowych, autorstwa specjalistów z Polski i zagranicą przybliży Państwu takie problemy jak zmiana charakteru dzisiejszych konfliktów, znaczenie wojny ekonomicznej w ramach wojny hybrydowej, rola i zasięg działań propagandowych i dezinformacyjnych czy też działalność służb w konfliktach hybrydowych.

Życzymy ciekawej lektury!

*Zespół redakcyjny
„Ante Portas – Studia nad Bezpieczeństwem”*

EDITOR'S NOTE

The beginning of the 21st century is a period of intensive changes in a global security environment, above all, in the context of the rising significance of the asymmetric threats. Aside from traditional armed conflicts hybrid wars that use – except for conventional actions – irregular activities, offensive cyber operations, economic and psychological operations, etc., have gained in significance. The activities of the so-called Islamic State or the Ukrainian conflict are the model cases of ongoing transformation of contemporary battlefield.

An in-depth analysis of factors forming the environment that favour activities of subjects which create asymmetric threats is extraordinarily germane for proper and effective forecasting as well as assessment of security threats and for working out the appropriate defensive strategies. Also due to the fact that in the globalizing world even states which are not engaged directly in the conflict often are unable to evade its long-term ramifications (bear in mind the case of Middle-Eastern refugees). Concurrently, because of its complexity, multi-dimensionality, involvement of both state and non-state actors as well as other factors, asymmetric conflicts and hybrid wars are a difficult subject-matter for extensive and thorough research.

Is it rightly that asymmetric wars and hybrid conflicts are considered as a novelty, implemented by technological and social changes? Was the hybridity of actions not a constituent element of almost every armed conflict? It seems that most of the wars constituted a conglomerate of armed, political, economic and propaganda actions, aimed directly towards the fighting soldiers, as well as against societies and will, and the morale of citizens. What is the main determinant that made the uniqueness of modern wars? The answer to this question can be found in this issue of "Ante Portas - Security Studies". Nearly 30 scientific articles, written by specialists from Poland and abroad, will bring you closer to problems such as the change in the nature of today's conflicts, the significance of the economic actions within the hybrid war, the role and scope of propaganda and disinformation activities, or the activity of special services in hybrid conflicts.

We wish you a pleasant reading!

Editorial Board
"Ante Portas – Security Studies"